

HEGYKÖZSÉGI RENDTARTÁS (HEGYTÖRVÉNY)

Az 5/1997. (II.12.) számú, a 6/1998. (III.24.) számú, az 5/2003. (VIII.19.) számú, a 4/2004. (III.29.) számú, a 8/2011. (IX.14.) számú, a _/2022. (VIII.24.) **valamint az 1/2026. (V.27.)** számú közgyűlési határozatokkal módosított egységes szerkezetbe foglalt szöveg.

VILLÁNY

I. BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1. §

1. A rendtartás célja: a szőlőtermesztésre és borgazdálkodásra vonatkozó jogszabályok figyelembevételével szakmai szabályrendszer létrehozása és működtetése.
2. A rendtartás területi hatálya: kiterjed Villány Hegyközség működési területén található települések a borszőlő termőhelyi kataszter szerint I. és II. osztályú határrészeibe tartozó ingatlanjaira.
3. A rendtartás személyi hatálya: kiterjed Villány hegyközség tagjaira, valamint a más művelési ágú külterületi ingatlanok használóira és az utak kezelőire.
4. A rendtartási ügyekben eljáró testület: Villány Hegyközség választmánya

II. HEGYRENDÉSZETI SZABÁLYOK

Földvédelem szabályai

2. §

1. A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 5. § (2) bekezdése szerint szőlőt és gyümölcsöst a művelési ágának megfelelő termeléssel kell hasznosítani.
2. A szőlészetről és borászatról szóló 2020. évi CLXIII. törvény (a továbbiakban Bortörvény) 2. § (4) bekezdése értelmében szőlő termőhelyi kataszterbe sorolt földterületeken gyümölcsös - a csemegeaszőlő-telepítést kivéve – erdő, fásítás telepítéséhez, faiskola, halastó és nádas létesítéséhez, valamint a termőföld más célú hasznosításához, valamint a földterület szőlő termőhelyi kataszterből történő törléséhez a hegyközség hozzájárulása szükséges.
3. A gazdasági aktában szőlőültetvényként nyilvántartott földterület határától számított ötven méteren belül új erdő vagy új fásítás telepítése nem végezhető, továbbá az ilyen földrészletnek a szőlő termőhelyi kataszterből való kivonása erdő vagy fásítás telepítése céljából nem engedélyezhető.

4. A hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény (a továbbiakban Hktv.) 44. § (3) bekezdése értelmében a hegyközség a területét érintő településrendezési és -fejlesztési feladatokban együttműködik a területileg illetékes helyi önkormányzat képviselő-testületével.

5. A hegyközség szőlőkataszterébe tartozó területekre a földtulajdonosok képviseletében jogosult vadászati jogot kérni, valamint vadásatról szóló 1996. évi LV. Törvénynek a jegyzőre vonatkozó szabályai szerint képviselni.

Talajvédelem szabályai

3. §

1. A talajvédelmet közvetlenül a földhasználó valósítja meg, így köteles a termőhely ökológiai adottságaihoz igazodva a földhasznosítás, a termesztéstechnológia, talajvédelmi beavatkozások összehangolásával olyan talajvédő gazdálkodást folytatni, amely a külön jogszabályokban meghatározott természetvédelmi, környezetvédelmi, vízvédelmi, közegészségügyi és állategészségügyi követelményeket is figyelembe veszi.

2. A földhasználónak gondoskodnia kell a talaj humuszos rétegének megőrzéséről, szerves anyag tartalmának fenntartásáról, a talaj tápanyag-gazdálkodását és a szőlő tápanyagigényét is figyelembe vevő - lehetőleg vizsgálatra alapozott - környezetkímélő tápanyag-gazdálkodás folytatásáról.

3. A talaj szennyezettségének megakadályozása céljából, a földhasználó köteles azt a termelés során a termőföld minőségét rontó talajidegen anyagoktól megóvni.

4. Erózióvédelem során a termelő köteles olyan művelést megvalósítani, amely elősegíti a csapadékvizek talajba jutását. A termőföld megóvása érdekében olyan vízmegtartó és vízlevezető megoldásokat szükséges alkalmazni (árkok, gyepes vízlevezetők, vízfogók) amelyek biztosítják az erózióvédelmet.

5. A termőföld minőségét veszélyeztető tevékenységet és eseményt a talajvédelmi hatóság részére a hegyközség egyidejű értesítése mellett be kell jelenteni. A földhasználók és beruházók talajvédelemmel kapcsolatos kötelezettségeit a talajvédelmi hatóság, valamint közigazgatási hatáskörben a hegyközség ellenőrzi.

Növényvédelem szabályai

4. §

1. A termelő védekezési kötelezettsége:

Aki földet használ (szőlőt művel), növényt termeszt, növényi terméket feldolgoz, forgalomba hoz vagy felhasznál, köteles a károsítók ellen védekezni, terjedésüket megakadályozni, szükség esetén azokat elpusztítani, valamint zárlati és veszélyes károsítók fertőzését vagy annak gyanúját a növényvédelmi hatóságnak bejelenteni a hegyközség egyidejű értesítése mellett.

A zárlati és veszélyes károsítók észlelése esetén a növényvédelmi hatóság jár el, együttműködve a hegyközséggel.

2. A közérdekű védekezés:

A Bortörvény 5.§-a értelmében, a szőlőültetvényt az ültetvény használója köteles rendeltetésének megfelelően művelni, a tulajdonos köteles a szőlőültetvény rendeltetésnek megfelelő művelését biztosítani.

Ha a szőlőültetvény egy éven keresztül nem áll rendeltetésszerű művelés alatt, a hegybíró figyelmezteti az ültetvény használóját a szőlőültetvény rendeltetésszerű művelésére, valamint tulajdonosát a szőlőültetvény rendeltetésszerű művelésének biztosítására. A figyelmeztetést követően az ültetvény használójának egy hónapon belül nyilatkoznia kell arról, hogy a szőlőültetvény rendeltetésszerű művelését megkezdte. Ha a tulajdonos a szőlőültetvény művelését más ültetvényhasználóval kívánja biztosítani, a tulajdonosnak a figyelmeztetéstől számított egy hónapon belül be kell mutatnia a szőlőültetvény megfelelő hasznosítását biztosító szerződést, vagy ha a tulajdonos maga kívánja a szőlőültetvényt művelni, nyilatkoznia kell erről.

Ha a fenti bekezdés szerinti figyelmeztetés ellenére sem az ültetvény használója, sem a szőlőültetvény tulajdonosa nem nyilatkozik a fenti bekezdésben meghatározott határidőn belül a szőlőültetvény rendeltetésszerű művelésével kapcsolatban, a hegybíró mulasztási bírság kiszabása mellett kötelezi a tulajdonost a szőlőültetvény kivágására. A rendeltetésszerű művelés elmulasztása miatt kiszabott bírság a szőlőültetvény fekvése szerinti hegyközség bevétele.

Ha a fenti nyilatkozattételnek az ültetvény használója vagy a szőlőültetvény tulajdonosa eleget tesz, de a szőlőültetvény a figyelmeztetéstől számított négy hónap elteltével sem áll rendeltetésszerű művelés alatt, a hegybíró értesíti a növénytermesztési hatóságot, amely elrendeli a szőlőültetvény tulajdonos költségére történő kivágását.

3. Az alkalmazott növényvédelmi technológia feleljen meg a szakmai és jogszabályi előírásoknak.

4. Az I. kategóriájú készítményeket kizárólag csak megfelelő képesítéssel rendelkező szakember irányításával illetve felügyeletével lehet felhasználni.

A grapevine flavesance dorée arany színű sárgaság szőlőkárosító elleni egységes növényvédelem szabályai

5. §

A termőalapok megtartása, valamint a grapevine flavesance dorée arany színű sárgaság szőlőkárosító (a továbbiakban: arany színű sárgaság) terjedésének megakadályozása érdekében a hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény (a továbbiakban: Hktv.) 34. § (1) bekezdése alapján, valamint a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (a továbbiakban: HNT.) Tanácsülésének T-13/3/2025 (12. 01.) határozata szerint a 2026. évi Hegyközség rendtartása a(z) 5§ számú fejezettel egészül ki annak érdekében, hogy egységes növényvédelmi szabályok kerüljenek bevezetésre és alkalmazásra Magyarország hegyközségeiben.

1. (1) Az egységes növényvédelem védekezési szabályai a szőlőterületek és a vektor rovar kártevők folyamatos monitorozása szemleterv alapján működő szemlecsoportok bevonásával történik.

(2) Az egységes növényvédelmi védekezésnek a vektor rovar kártevők elleni intézkedéseit a HNT által üzemeltetett országos amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) rajzási monitoring rendszer által nyújtott információk alapján a HNT irányítja. Az egységes növényvédelmi védekezési intézkedések kiterjednek a zárlati károsítóval fertőzött tőkék megjelölésére és kiszűrésére, a fertőzést terjesztő rovar vektorok gyérítésére, valamint a gazdanövények eltávolítására is.

2. A Hktv. 34. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően az egységes növényvédelem védekezési szabályai kiterjednek a hegyközség területén:

a) a Hktv. 4. § a) pontja szerinti szőlészeti termelőkre és azokra a Hktv. 4. § b) pontja szerinti borászati termelőkre, akik szőlőültetvénnyel rendelkeznek (a továbbiakban együtt: hegyközségi tagok) és a gazdasági aktában nyilvántartott szőlőültetvényeikre, valamint

b) a Hktv. 34. § (2) és (2a) bekezdése szerint a borszőlő termőhelyi kataszterbe sorolt

ba) ingatlanokra, utakra, vízelvezető árkokra, valamint

bb) az ingatlanok rendeltetésszerű használatával kapcsolatos létesítményekre és azok tulajdonosaira, használóira és kezelőire

(az a) pont szerinti hegyközségi tagok és a b) pont szerinti tulajdonosok, használók és kezelők a továbbiakban együtt: egységes növényvédelemre kötelezett).

3. Az egységes növényvédelemre kötelezett köteles

a) a 2. pontban meghatározott területeknek az arany színű sárgaság tekintetében történő folyamatos növény-egészségügyi ellenőrzésére,

b) az arany színű sárgasággal fertőzött tőkék megjelölésére és kiszűrésére, a fertőzést terjesztő vektor rovar kártevők gyérítésére, és a gazdanövények eltávolítására, valamint

c) a szemlecsoportok tevékenységét segíteni és az ellenőrzéseket lehetővé tenni.

4. Az arany színű sárgaság terjedésének megakadályozása érdekében a hegyközség közgyűlése felhatalmazza

a) a hegyközség választmányát, hogy a hegybíró bevonásával

aa) a hegyközségi tagok kötelező részvételén alapuló szemlecsoportokat megalakítsa,

ab) a szemlecsoportok szemletervét meghatározza,

ac) az egységes növényvédelemre kötelezettet a szemlék alapján észlelt és a 3. pontban meghatározott kötelezettségek elmulasztása esetén az elmulasztott növényegészségügyi és további védekezési intézkedések teljesítésére kötelezze,

ad) a vektor rovar kártevők elleni növényegészségügyi védekezést megszervezze az egészség-, természet- és tájvédelmi szabályok figyelembevételével, különös tekintettel azon hegyközségi tagokra és lehetőség szerint az egyéb egységes növényvédelemre kötelezettekre, akiknek élethelyzete, gépesítettsége, képzettség hiánya, illetve a művelt szőlőültetvény mérete miatt a teljesítés végrehajtása aránytalan terhet jelent vagy a végrehajtás akadályba ütközik,

ae) meghatározza a HNT által működtetett amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) monitoring rendszer üzemeltetésével kapcsolatos intézkedéseket

af) az egységes növényvédelmi védekezés szabályainak betartását ellenőrizze,

b) a hegyközség elnökét, hogy a hegybíróval együttműködve

ba) a HNT által meghatározott egységes növényvédelmi védekezési időszakot kihirdesse,

bb) a HNT által előírt adatszolgáltatást teljesítse.

5. A szemletervben meg kell határozni a felderítés sorrendiségét és az ahhoz szükséges erőforrásokat, figyelemmel arra, hogy a zárlati károsító terjedésének megakadályozása közérdek.

6. a) A szemlék megvalósítása érdekében a hegyközségi tag a Hegyközségi Információs Rendszerben nyilvántartott, a hegyközség működési területéhez tartozó borvidéki települések közigazgatási területén fekvő ültetvényének területe alapján megállapított minden megkezdett hektár után számítva egy-egy munkanapra, összesen legfeljebb tíz munkanapra köteles a szemlecsoport munkájában személyesen vagy az általa kijelölt személy útján részt venni.

b) A szemlecsoportokban részt vevő személy – a növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal (a továbbiakban: növényvédelmi hatóság) kivételével - köteles elvégezni a HNT honlapján közzétett távoktatást.

c) A szemlecsoportnak legalább három tagúnak kell lennie. A tagok közül legalább egy személynek szakirányú képzettséggel és tapasztalattal kell rendelkeznie.

7. (1) A fertőzések korai felismerése és a gyors beavatkozás elősegítése érdekében a szemlecsoport várható ellenőrzési időpontját legalább 14 munkanappal megelőzően a hegybíró értesíti a az egységes növényvédelemre kötelezetteket.

(2) Az egységes növényvédelemre kötelezettek a szemlecsoporti ellenőrzést megelőzően kötelesek önellenőrzést végezni. Az önellenőrzés elvégzéséhez szükséges ismeretekről a HNT online tananyagot készít.

(3) Az egységes növényvédelemre kötelezettek önellenőrzés keretében szemlézik a saját ültetvényüket illetve a 2. b) pont ba) - bb) alpontokban meghatározott területeket és létesítményeket. Az önellenőrzés keretében kötelesek a fertőzés tüneteit mutató szőlőtőkét megjelölni, valamint az ültetvény fertőzöttségének mértékét megállapítani továbbá a rezervoár gazdanövényeket haladéktalanul eltávolítani;

(4) Ha a szőlő ültetvényen észlelt fertőzöttség mértéke meghaladja a 20%-ot, akkor a hegyközségi tag köteles haladéktalanul értesíteni a növényvédelmi hatóságot és a hegybírót.

(5) Ha az ültetvényen észlelt fertőzöttség mértéke nem éri el a 20%-ot, akkor a hegyközségi tag köteles eltávolítani a fertőzés gyanús növények zöld részeit.

8. A szemlecsoportokban a hegyközségi tagon kívül tag lehet:

- a) az önkéntes tag vagy a nyilvántartott adatszolgáltató,
- b) a növényvédelmi hatóság képviselője,
- c) a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara munkavállalója és tagja,
- d) a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara tagja,
- e) szakirányú oktatási intézmények oktatója, esetleg tanulója,
- f) a Magyar Honvédség állományába tartozó személy,
- g) a hegyközséggel, a hegyközségi tanáccsal vagy a HNT-vel kötött együttműködési megállapodás alapján kijelölt személy.

9. A szemlecsoport vezetője a növényvédelmi hatóság képviselője. Ha a szemlén nem vesz részt a növényvédelmi hatóság képviselője a hegybíró jelöli ki a szemlecsoport vezetőjét az adott napra és részére megbízólevelet állít ki.

10. A szemle célja a szőlőterületek növényegészségügyi felmérése, a fertőzöttség mértékének meghatározása, az elhanyagolt és a nagymértékű fertőzöttség miatt kötelezően kivágandó tőkék, ültetvények, rezervoár gazdanövények beazonosítása.

11. (1) A szemléről jegyzőkönyvet kell készíteni.

(2) Ha a szemlén nem vesz részt a növényvédelmi hatóság képviselője, a jegyzőkönyvet a hegybíró készíti elő a HNT által meghatározott egységes országos eljárásrend szerint, melynek a szemlecsoport vezetője által aláírt egyik példányt haladéktalanul meg kell küldeni a növényvédelmi hatóságnak.

12. (1) A HNT által üzemeltetett országos amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) rajzási monitoring rendszerének riasztása alapján a hegyközség elnöke egységes növényvédelmi védekezést rendel el a vektor rovar károsító ellen a hegyközség teljes területére vagy annak meghatározott részére. Szomszédos hegyközségek esetében az érintett hegyközségek elnökei összehangoltan, illetve együttesen is elrendelhetik a vektor rovar kártevő elleni egységes növényvédelmi védekezést a szomszédos hegyközségek teljes vagy meghatározott területére. A

vektor rovar kártevő elleni egységes növényvédelmi védekezést a helyben szokásos módon úgy kell közzé tenni, hogy arról az egységes növényvédelemre kötelezettek tudomást szerezzenek. A Hktv. 45/A § (3) bekezdés alapján a hegyközségi tagokat a hegyközségi névjegyzékben kezelt e-mailcímrre vagy telefonszámra küldött elektronikus üzenetben is lehet értesíteni.

(2) A vektor rovar kártevő elleni egységes növényvédelmi védekezés elrendelésében meg kell határozni

- a) a védekezés időpontjának kezdetét és várható befejezését,
- b) a felhasználható növény-védőszerek kereskedelmi nevét és kijuttatási technológiáját,
- c) a permetezést segítő, kijelölt növényorvos elérhetőségét, aki a növényvédelmi munkákat a helyszínen ellenőrizheti és tanácsadással segítheti.

(3) Növény-egészségügyi zárlat esetén a növényvédelmi hatóság által elrendelt intézkedéseket kell végrehajtani.

13. A hegybíró kockázatelemzés alapján ellenőrzi az egységes növényvédelmi védekezési szabályok betartását és a rendtartás szabályainak megszegése esetén tájékoztatja a hegyközség elnökét.

14. A hegyközség elnöke felszólítja az egységes növényvédelemre kötelezettet a jogellenes állapot megszüntetésére és az egységes növényvédelmi védekezés szabályainak teljesítésére.

15. Ha a hegyközségi tag a felszólításban megjelölt időszakon belül nem teljesíti az előírt növényvédelmi védekezési intézkedést, akkor bírsággal sújtható. A bírság mértéke:

a) a 3. pont megszegése esetén a borvidék elmúlt három évi átlagos hektáronkénti termelési értékének kétszerese (ezer Ft-ra kerekítve), de legalább 200 000 Ft, a 15. b) - c) pontok szerinti eltérésekkel

b) a 6. a) pont megszegése esetén az elmulasztott munkanaponként az egy napra jutó minimál bér kétszerese, de legalább 50 000 Ft,

c) a 7. (2) – (5) bekezdések megszegése esetén a borvidék elmúlt három évi átlagos hektáronkénti termelési értéke (ezer Ft-ra kerekítve), de legalább 100 000 Ft,

16. Ha az egységes növényvédelemre kötelezett nem tagja a hegyközségnek és az egységes növényvédelmi védekezésre vonatkozó kötelezettségének a 14. pontban meghatározott felszólítás ellenére sem tesz eleget, a hegyközség elnöke a Hktv. 34. § (6) bekezdése alapján a törvényszéktől kéri a felszólításnak megfelelő kötelezését.

17. A rendtartás e fejezetében foglalt az aranyszínű sárgaság elleni egységes növényvédelmi védekezési szabályok bevezetése és működtetése kapcsán, továbbá az egységes országos szakmai

gyakorlat előmozdítása érdekében a HNT ajánlásokat és iránymutatásokat adhat ki, melyeket közzé tesz honlapján (www.hnt.hu).

Környezet- és természetvédelemre vonatkozó rendelkezések

6. §

1. A termelő növényvédelmi tevékenysége során – a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendeletben (a továbbiakban: Növényvédelmi rendelet) foglaltak maradéktalan betartása mellett – köteles a hasznos élő szervezeteket megóvni.

2. A növényvédő szereket csak az engedélyezett módon, a munkaegészségügyi és a kémiai biztonsági szabályok maradéktalan betartásával szabad felhasználni.

3. A Növényvédelmi rendelet szerinti I. és II. forgalmi kategóriába sorolt növényvédő szerek forgalmazásához, vásárlásához, felhasználásához, továbbá a növényvédő szerrel végzett növényvédelmi szolgáltatáshoz I. vagy II. forgalmi kategóriájú növényvédő szer forgalmazási, vásárlási, és felhasználási engedély szükséges.

4. Vizek, vízfolyások, víznyerő helyek vízvédelmét a biztonsági távolságok figyelembevételével biztosítani kell.

5. A növényvédő szerek kiválasztásánál, a védekezés módjának, időpontjának meghatározásánál, a hasznos szervezetek egyedszámát, fejlődésmenetét és érzékenységét figyelembe kell venni.

6. A termőföldek és kapcsolódó közterületek (vízelvezetők, vízmosások, utak) területén szemét lerakása, vagy azok eltorlaszolása növényi és egyéb hulladékkal tilos.

A hegyközség területéhez tartozó utak, árkok karbantartása

7. §

1. Az utakat állagának veszélyeztetése nélkül mindenki szabadon használhatja. A kialakult gyakorlat szerint a közcélú vízelvezető, mint kövezett út (továbbiakban: út) útként használható.

2. Az úton csak olyan járművek közlekedhetnek, amelyek annak állagát, tartozékait és az úttal szomszédos épületeket, növényzetet és termőföldet nem rongálják.

3. Rongálás esetén a hegyközség javaslatára az út tulajdonosa (települési önkormányzat) a károkozót vagy a jármű üzembetartóját az eredeti állapot helyreállítására szólítja fel.

4. Saját használatú utat az erre jogosultak vehetik igénybe, annak fenntartásáról a használók érdekeltségük arányában gondoskodnak.

5. Közúton a ki- és berakodás kivételével személygépkocsival megállni, a közlekedést akadályozni nem szabad. Minden szőlőbirtokos köteles területéből akkora területet üresen hagyni, hogy ott legalább egy személygépkocsival beállni lehessen.

6. Tehergépkocsi és egyéb szállítást végző jármű az indokolt le- és felrakodás időtartamára megállhat a közúton, ha ez a beálló használatával nem végezhető el. E kitétel nem vonatkozik a szüreti időszakra, vagyis a termés fel- és lerakása nem történhet az út elzárásával.

7. Az úthoz való csatlakozás kialakítása nem veszélyeztetheti a közlekedést. Az útcsatlakozás kiépítéséhez útkezelői hozzájárulást kell beszerezni a települési önkormányzattól.

8. Az akadálytalan közlekedés elősegítése érdekében az utak úrszelvényét legalább 3 méter magasságig a fák felnyesésével, bozótirtással az út melletti ingatlan tulajdonosa, használója köteles biztosítani.

9. Az utak, út menti árkok és rézsűk gyomtalanítása, rendszeres kaszálása a földterületükhöz csatlakozó szakaszon a hegyközségi tagok feladata. Nem hegyközségi tagok esetén a települési önkormányzat rendelkezésével kötelezhetők e munkálatok elvégzésére a földhasználók, figyelembe véve a hegyközség javaslatát.

10. Az utak fenntartási, karbantartási munkáinak elvégeztetése a települési önkormányzat, mint az út tulajdonosának hatáskörébe tartozik, a hegyközség együttműködésével.

A karbantartandó utakat a hegyközség az önkormányzattal közösen határozza meg minden év tavaszán és szüret előtt. A utak karbantartási munkáiról, annak várható formájáról, változatáról és időpontjáról az érdekelt gazdákat a hegyközség értesíti.

III.

A SZŐLŐTERMESZTÉS SZAKMAI SZABÁLYAI

Szőlőtelepítés és kivágás szabályozása

8. §

1. A Bortörvény 4. §-a szerint, az árutermő szőlőültetvény, kísérleti célú ültetvény és alanyszőlő kivételével törzsültetvény a hegybíró engedélyével telepíthető vagy telepíthető újra.

A fenti bekezdés szerinti ültetvények telepítésének és kivágásának tényét az ültetvény használója – a munka befejezését követően haladéktalanul – bejelenti a hegybírónak. A bejelentését követő 120 napon belül a hegybíró ellenőrzi a telepítés vagy a kivágás megtörténtét. Az engedélyezési eljárás részletes szabályait a szőlő- és bortermelés részletes szabályairól szóló 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet tartalmazza.

2. Engedélyezett fajták:

A borvidéken telepíthető (ajánlott, engedélyezett, ideiglenesen engedélyezett) szőlőfajták jegyzékét a 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet határozza meg. Változtatási igény a Hegyközségi Tanácsnál kezdeményezhető. A hegyközség módosítási indítványa a Hegyközségi Tanács közgyűlési határozatával válik elfogadottá.

3. Javasolt sor- és tőtávolság 100 - 300 cm X 60 - 120 cm, illetve 120-200 cm ikertőke esetén. A tenyésztőterület 1 – 3 m²/tőke.

Telekhatártól és a közút szélétől betartandó ültetési távolság lehetőleg a sortávolság fele legyen, de minimum 100 cm.

4. A sorok irányát úgy kell kialakítani, hogy a terület adottságait, művelhetőségét is figyelembe véve szolgálja az erózióvédelmet.

5. Egyéb szabályok

A szőlő termőhelyi kataszterében felvett területeken erdőt, gyümölcsöst telepíteni csak a hegyközség hozzájárulásával lehet.

Erdő telepítés esetén az ingatlan határától számított 20 méter ültetési távolság megtartása kötelező.

A szőlőkataszterben nyilvántartott területen belül akácfát telepíteni tilos.

A szőlő termesztésével összefüggő szabályozás

9. §

1. A szőlő növényvédelme során a 4 §-ban leírtak alkalmazásával a technológiai időpontok betartásával, gondoskodni kell az ültetvény lehetőség szerinti minimális fertőzöttségi állapotának eléréséről. A fertőzöttség nagysága nem veszélyeztetheti a szomszédos vagy a távolabbi földhasználók növényeit. A hiányosságok feltárása után a kiküldött felhívásra az elmaradt növényvédelmi munkát haladéktalanul el kell végezni.

A szőlő növényvédelmi kezelése esetén – amennyiben a szomszédos kultúrnövényzet szükségessé teszi, pl. érésben lévő gyümölcs, zöldségféle- a gazdák kölcsönösen, kötelezően tájékoztassák egymást, és vegyék figyelembe a növényvédő szerek megválasztásánál az élelmezésügyi és munkaegészségügyi várakozási idő hosszát.

2. A talaj kultúrállapotban tartása a termelő egyéni érdeke mellett, elsőrendű termesztési, erózió és környezetvédelmi érdek is. A talajművelés során a térségre jellemző

csapadékhiányt is számolva biztosítani kell a csapadék talajba jutását, megakadályozva ez által az erózió felgyorsulását. Természetes gyomflórával való borítottság esetén is meg kell akadályozni a gyomnövények maghozó-állapotának elérését pl. kaszálással.

3. Az eredményes termesztéshez szorosan kapcsolódik az ültetvények tápanyaggal való ellátása. A telepítés előtt végzett talajvizsgálat alapján történő tápanyagfeltöltést feltétlenül javasolja a hegyközség. Termőkorban a fenntartó trágyázás mértékének meghatározása - nagyobb terület esetén - kizárólagosan talajvizsgálat és növényanalízis alapján történjen. Az évközi növényvédelemhez kapcsolódó lombtrágyázáshoz célszerű kikérni a hegyközség és a szaktanácsadó szervezetek véleményét. A környezetvédelmi és tápanyag-hasznosulási követelményeket is figyelembe véve a 3-4 évenkénti 30-50 t/ha mennyiségű szerves trágya felhasználása javasolt. Tápanyagfeltöltésre illetve pótlásra hígtrágyát használni tilos. Egyéb szerves anyagok felhasználása esetén előzetes vizsgálatokat célszerű elvégeztetni.

4. Az ültetvény termőképességének, gazdaságosságának fenntartása a pótlások évenkénti elvégzését indokolja.

5. A műveletlenül hagyott ültetvények súlyos gondokat okoznak a szomszédos területek tulajdonosainak növényegészségügyi és gyomosodási szempontokból egyaránt. A rendtartás egyik célja, ezen területek visszaszorítása, növekedésének megakadályozása.

6. A szőlő területek őrzését a hegyközség lehetőség szerint hegyőr alkalmazásával biztosítja. A kisebb régiók őrzésének hatékonysága a gazdák bevonásával fokozható. A saját, valamint a térséghez tartozó termés védelme érdekében minden tagnak jeleznie kell a hegybíró felé, ha gyanús mozgásokat, idegenek jelenlétét tapasztalja.

7. A hegyközség által kért adatok szolgáltatása minden hegyközségi tag feladata, az adatlap visszaküldése a megadott időpontig kötelező. A tag által közölt adatok titkosságának biztosításáról a hegybíró államigazgatásügyi felelősséggel tartozik.

A borászattal összefüggő szabályozás

10. §

1. Villány és Pannon oltalom alatt álló eredetmegjelöléses, valamint Dunántúl oltalom alatt álló földrajzi jelzéses borok előállítására a hatályos termékleírások szerint történik. A termékleírások a boraszat.kormany.hu oldalon megtekinthetők.

2. Mustot illetve bort csak szőlőből, a jelenleg érvényben lévő Bortörvény és Jövedéki törvény előírása alapján szabad előállítani.

3. A feldolgozásra szánt szőlőt fa, műanyag, élelmiszeripari festékekkel bevont fém illetve rozsdamentes edény alkalmazásával lehet leszüretelni és még aznap fel kell dolgozni. Szedéskor a rothadt szőlő arányát 10 % alatt kell tartani, szükség szerint több lépésös szürettel.

4. Az előállításához és kezeléséhez meg nem engedett anyagokat felhasználni, forgalomba hozni, ezeket musttal, borral együtt raktározni tilos.

IV.

BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK

Általános szabályok

11. §

1. A hegyközségi tag felelős, ha cselekményét szándékosan vagy gondatlanul követte el.
2. Nem vonható felelősségre, vagyis vétlen, ha a hátrányos esemény, veszélyes helyzet annak ellenére bekövetkezett, hogy az illető a tőle elvárható legnagyobb gondossággal járt el.
3. Elévülés esete áll fenn abban az esetben, ha a felelős személy cselekményét a felelősségre vonás előtt 6 hónappal követte el.
4. Felelősséget kizáró ok, ha a személy kényszer illetve fenyegetés hatása alatt cselekedett, továbbá jogos védelem vagy végszükség esetén.
5. Mellőzhető a felelősségre vonás, ha a cselekmény jelentéktelen súlyú, illetve időközben a mulasztást pótolták.
6. Az elmarasztalásokat a hegyközség 2 évig nyilvántartja, újbóli előfordulás esetén súlyosbító körülményként veszi figyelembe.
7. A büntetés elévül, ha azt a végrehatási időponttól számított 1 éven belül nem lehet végrehajtani.
8. Halmazati cselekmény a legsúlyosabb joghátrányt vonja maga után.

Intézkedések

12. §

1. Az intézkedések változatai:
 - a. figyelmeztetés,
 - b. meghatározott cselekmény teljesítésére illetve mulasztás pótlására való felhívás.

Büntetések

13. §

1. A büntetések változatai:

- a. 10 000 Ft-ig terjedő pénzbírság, kivéve gazdasági társaság illetve szövetkezet, ahol nincs korlát (limit),
- b. a termőhelyre utaló elnevezéstől való eltiltás,
- c. termékjelzéstől való eltiltás,
- d. minőség megjelölésétől való eltiltás.

V.

SZABÁLYSZEGÉSEK ÉS HOZZÁ RENDELT INTÉZKEDÉSEK

Földvédelem szabályainak megszegése

14. §

- 1.** Szőlő művelési ág megváltoztatása esetén az engedélykérés elmulasztásakor a 11. § (1) bekezdés b./ pontja mellett 1Ft/m² pénzbírság szabható ki.
- 2.** A művelési kötelezettség elmulasztása esetén a 11. §. (1) bekezdés b./ pontja mellett 1Ft/m² pénzbírság kerül kiszabásra és a megműveltetésről a hegyközség a tulajdonos költségére gondoskodik.

Talajvédelem szabályainak megszegése

15. §

- 1.** Aki az erózióvédelemnek nem tesz eleget és ezzel mások területét is veszélyezteti a hegyközség figyelmeztetést alkalmaz, majd felhívási intézkedéssel a mulasztás pótlására kötelezi a személyt, egyben 10.000.- Ft-ig terjedő pénzbírság szabható ki.
- 2.** Súlyosan veszélyeztető állapot megszüntetése érdekében a hegyközség a talajvédelmi hatóságnál eljárást kezdeményez.

Növényvédelmi szabályok megsértése

16. §

1. A termelői védekezési kötelezettség elmulasztása esetén azonnali elvégzési határidővel figyelmezteti a hegyközség a tulajdonost a növényvédelmi munka elvégzésére.

Ha a termelő a felhívás ellenére sem végzi el a szükséges védekezést, úgy a hegyközség 1 Ft/m² pénzbírsággal sújthatja.

2. A két évig műveletlenül hagyott és így növényvédelemben sem részesülő ültetvényt a hegyközség közigazgatási hatáskörében kivágathatja.

Környezetvédelmi szabályok megsértése

17. §

1. A rendtartás 5. §-ában leírtak megsértése esetén a hegyközség a tagját figyelmezteti, majd intézkedéssel kötelezi a rendtartás szerinti cselekvésre és 10.000.- Ft-ig terjedő pénzbírság szabható ki.

Utak és kapcsolódó területek használatának és karbantartási szabályainak megsértése

18. §

1. Az utak állagának veszélyeztetésekor a hegyközség tagja figyelmeztetésben részesül, valamint a hegyközség a települési önkormányzatot, mint az út tulajdonosát értesíti a károkozás tényről.

2. A hegyközség az utak, út menti árkok, rézsűk karbantartására figyelmeztetéssel, ennek eredménytelensége esetén írásbeli felhívás kiküldésével kötelezi a tagját.

3. A felhívás eredménytelensége, vagy többszöri mulasztás előfordulása esetén 10.000.- Ft-ig terjedő pénzbírság szabható ki.

Szőlőtermesztés szakmai szabályainak megsértése

19. §

1. Engedély nélküli, valamint határozat előtti telepítés és kivágás felhívási intézkedést von maga után.

2. Amennyiben a termelő nem tartotta be a rendtartás 8. §.-ba foglaltakat, úgy nem adható ki származási bizonyítvány és védett eredetű bor alapanyagának az igazolása. Hígrágya használata esetén fentiekben felül 1 Ft/m² bírság kerül kiszabásra.

3. A hegyközség a hamis termék- és minőség-megjelöléstől felhívással eltiltja tagját, amennyiben nem a megjelölésben szereplő kategóriának megfelelő alapanyagból készült a termék.

A hegyközség tagjainak piaci érdekeit súlyosan veszélyeztető megjelölés a fenti intézkedésen kívül 10.000.- Ft-ig terjedő pénzbírságot von maga után.

4. A hegyközség által kért adatszolgáltatást és annak határidőre történő beküldését felhívás keretében kéri a hegyközség a mulasztótól.

A mulasztás időtartama alatt a tag által kért igazolás nem adható ki.

Borászati szabályok megszegése

20. §

1. Az adatszolgáltatás elmulasztása figyelmeztetéssel jár, ennek eredménytelensége esetén felhívásban kötelezi a hegyközség tagját a mulasztás pótlására.

2. A mulasztások időtartama alatt a tag által kért igazolás nem adható ki.

3. Hamisított bor előállítása és birtokban tartása, valamint hamis termékjelölés esetén, a legsúlyosabb büntetés jár, amelyben a hegyközség eltiltja a termelőt a termőhelyre utaló származás megnevezéstől és minőség-megjelöléstől, az OBI egyidejű megkeresésével. Mellékbüntetésként 10.000.- Ft-ig terjedő pénzbírság sújtható ki a termelőre.

Járulékfizetési szabályok megszegése

21. §

1. A jogerősen kivetett hegyközségi járulékot - ha azt a tag a megadott határidőre nem fizeti meg - közhatalom módjára kell behajtani az adózás rendjéről szóló jogszabályok alkalmazásával.

2. A hegyközségi járulék késedelmes megfizetése esetén az esedékesség napjától a megfizetés napjáig késedelmi pótlékot kell fizetni, melynek mértéke naponta a jegybanki alapkamat két-szeresének 365-öd része.

VI.

ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

Az eljáró szerv

22. §

1. A hegyközség ellenőrzi a hegyközségi rendtartás betartását. Ha az ellenőrzés eredményeként megállapítja a szabályszegés tényét, a tagot a jogellenes állapot megszüntetésére, meghatározott cselekvés teljesítésére, valamitől való tartózkodásra kötelezheti vagy – az alábbiakban meghatározott esetekben és mértékig - bírsággal sújthatja.
2. A Rendtartás megszegésével kapcsolatos ügyek a Választmány hatáskörébe tartozik.
3. Az eljárás során kizárt a Választmány azon tagjának illetve tagjainak részvétele, akitől az ügy tárgyilagosa megítélése nem várható el.
4. Amennyiben az egész Választmány eljárása kizárt, úgy az eljárás lefolytatását a Hegyközségi Tanácstól kell kérni.
5. Aki nem hegyközségi tagként vét a rendtartási szabályzat ellen, a hegyközség felszólítja a jogellenes állapot megszüntetésére vagy a rendtartás szerinti cselekvésre. A felszólítás eredménytelensége esetén a hegyközség a bíróságtól A felszólítás eredménytelensége esetén a hegyközség a bíróságtól kérheti a rendtartásba ütköző cselekményt elkövető személynek a felszólításnak megfelelő kötelezését.
6. Az eljárás megindítható hivatalból és bejelentés alapján.

Az eljárás megindítása, megszüntetése és felfüggesztése

23. §

1. Az eljárás megindítható hivatalból és bejelentés alapján.
2. A hegybíró:
 - a. hivatalból köteles az eljárást megindítani, ha a rendtartásban foglalt szabályok betartása csak így biztosított.
 - b. bejelentés alapján köteles az eljárást megindítani, továbbá ha a tag érdekét nem hegyközségi tag magatartásával veszélyezteti.

Abban az esetben ha az eljárás lefolytatásában nem illetékes (talaj-, föld-, növényvédelem szabályainál) együttműködési kötelezettsége áll fenn a jog szerinti eljáró hatósággal.

3. Megszüntethető az eljárás a tag ellen, ha a cselekmény jelentéktelen súlyú.
4. Meg kell szüntetni az eljárást, ha a cselekményt nem az eljárásba vont tag követte el.
5. Felfüggeszthető az eljárás, ha a rendtartás ellen vétő személy nem érhető el, kivétel a műveletlenül hagyott ültetvény esete.

6. Fel kell függeszteni az eljárást, ha az ügy eldöntésében más szerv illetékes és az általa hozott döntés azt befolyásolhatja.

7. A felfüggesztés időtartamával az elévülés időtartama meghosszabbodik.

Az eljárás lefolytatása

24. §

1. Az eljárás lefolytatható tárgyalás nélkül, amennyiben a tényállás tisztázott, vagy az ügyfél elismerte a mulasztását.

2. A tárgyalás lefolytatásának határideje nem lehet több 30 napnál.

3. A tárgyalásra szóló idézésben és az értesítésben meg kell jelölni, hogy az milyen minőségben került kiküldésre és úgy, hogy az érintett 8 nappal a meghallgatása előtt kézhez kapja.

4. Az idézésre a megidézett személy köteles megjelenni.

5. Az értesítés az eljárás megindításáról tájékoztat, melyen a megjelenés nem kötelező, de jogainak érvényesítésére lehetőséget biztosít az érintett személynek.

Képviselet

25. §

1. Az ügyfél helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat.

2. Ha az ügyfél nem tud ügyében eljárni, a gyámhatóság ügygondnokot rendel ki. Az ügygondnok kijelölését a helyi önkormányzat jegyzőjétől kell kérni.

3. Képviselet esetén az iratokat a törvényes képviselő és a meghatalmazott részére is kézbesíteni kell.

A tárgyalás szabályai

26. §

1. A tárgyalást a választmány elnöke vezeti.

2. A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell vezetni, mely tartalmazza
a. az eljáró szerv megnevezését,

- b. az eljárás helyét és időpontját,
- c. a meghallgatott személyek nevét, lakhelyét,
- d. jogokra és kötelezettségekre való figyelmeztetést,
- e. lényeges nyilatkozatokat és megállapításokat.

Az írásban készült jegyzőkönyvet a meghallgatott személyek, a választmány elnöke és a jegyzőkönyvvezető írja alá.

3. Tárgyaláson kerül meghallgatásra a tanú és a szakértő is.
4. A tényállást a hegyközségnek hivatalból kell megállapítania.

A tanú és a szakértő közreműködése

27. §

1. Az ügyre vonatkozó tényt tanúval is bizonyítani lehet, aki az idézés alapján köteles a tárgyaláson megjelenni.
2. Szakértőt kell meghallgatni, ha az ügy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges vagy jogszabály írja elő. Az ügyfél kérésére és költségére más szakértő is meghallgatható.
3. Tanú és szakértő személyének esetében kizáró ok, ha az ügyfél hozzátartozója, vagy akitől a bizonyítékként értékelhető vallomás nem várható el.

A határozat

28. §

1. A határozatot a tárgyaláson szóban kell kihirdetni, majd írásban kézbesíteni, melynek tartalmaznia kell a döntés lényegét, az esetleges költségviselést, és a jogorvoslatra való felhívást.

Fellebbezés

29. §

1. A hegyközségnél indult rendtartási eljárásban és a közigazgatási ügyben hozott határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül a Hegyközségi Tanácshoz előterjesztett fellebbezéssel lehet élni.

2. A Hegyközségi Tanács határozata ellen a Nemzeti Tanácshoz előterjesztett fellebbezéssel lehet élni.

VIII.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A rendtartás hatálybalépése, közzététele és elfogadása

30. §

1. Jelen rendtartás 1996. május 1. napjával lép hatályba.
2. Az elfogadott rendtartást minden hegyközségi tagnak írásban meg kell küldeni, továbbá a hatálybalépését követően 30 napig az önkormányzat és a hegyközség hirdetőtábláján történő kifüggesztéssel is az érdekeltek tudomására kell hozni.
3. A rendtartást hivatalból meg kell küldeni az érdekelt szakhatóságoknak, érdekvédelmi szervezeteknek, bíróságnak és a települési önkormányzat jegyzőjének.
4. Jelen rendtartást a Villány Hegyközség 1996. április 24-én megtartott közgyűlése fogadta el, valamint az 1997. február 12-ei, az 1998. március 24-ei, a 2003. augusztus 19-ei, a 2004. március 29-ei a 2022. augusztus 24-ei, **valamint a 2026. 05.27. közgyűlése** módosította.